

Consumatorul de substanțe ,de la curiozitate la... prea tarziu

Dr.Farm.Gabriela Pura

Farmacist Șef Serviciul de Ambulanță Cluj

Președinte al Asociației Naționale a Farmaciștilor de Spital din Romania

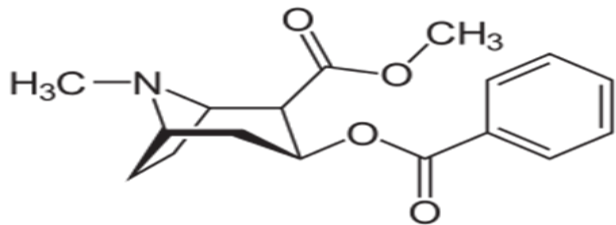

Istoric

„Însoțindu-ne încă din zorii umanității, drogul continuă să fascineze, să suscite interes, să reclame contramăsuri, dar să și pună întrebări cărora nu li s-a răspuns deocamdată mulțumitor. ”

Droguri psihoactive: 1.[cocaină](#), 2.[crack](#), 3.[metilfenidat](#) (Ritalin), 4.[efedrină](#), 5.[MDMA](#) (Ecstasy), 6.[mescalina](#), 7.[LSD](#), 8.[psilocibină](#), 9.[salvia divinorum](#), 10.[difenhidramină](#), 11.[amanita muscaria](#), 12.[Tylenol](#), 13.[codeină](#), 14.[tutun](#), 15.[bupropionă](#), 16.[cannabis](#), 17.[hașiș](#)

Cocaina

- Primele frunze de coca ajung din [America de Sud](#) în [Europa](#) prin anii 1750. În iarna anului 1859/1860 farmacistul german [Albert Niemann](#) (1834-1861) izolează în laboratorul din [Göttingen](#) componentii activi din frunzele de coca. El numește alcaloidul obținut „kokain”..
- Cocaina pură a fost izolată în [München](#) în anul 1923 de deținătorul premiului [Nobel Richard Willstätter](#), D. Wolfes și H. Mäder.
- Din anul 1879 cocaina este folosită la tratamentul pacienților dependenți de [morfină](#). În același an [Vassili von Anrep](#) din [Würzburg](#) descoperă efectul analgezic al cocainei, acest efect analgezic și cel psihic este amintit în opera lui [Sigmund Freud](#) „Despre Coca”.
- În anul 1906 băutura răcoritoare [Coca-Cola](#) conținea 250 mg cocaină/litru, acest lucru nu este amintit în istoricul concernului. Pericolul de cauzare a dependenței față de alcaloid a fost recunoscută numai treptat.

SITUAȚIA DROGURILOR ÎN EUROPA PÂNĂ ÎN 2022

- Consumul de droguri rămâne la un nivel ridicat în întreaga Uniune Europeană, cu toate că există diferențe considerabile între țări. Se estimează că aproximativ 83,4 milioane de adulți (15-64 de ani) din Uniunea Europeană, adică 29 %, au consumat vreodată un drog ilegal, mai mulți bărbați (50,5 milioane) decât femei (33 de milioane) raportând consumul, potrivit Raportului European privind drogurile 2022
- Cannabisul rămâne substanța cea mai consumată, peste 22 de milioane de adulți europeni raportând consumul acestei substanțe în ultimul an. Drogurile stimulante sunt a doua categorie raportată cel mai frecvent. Se estimează că, în ultimul an, 3,5 milioane de adulți au consumat cocaină, 2,6 milioane au consumat MDMA și 2 milioane au consumat amfetamine.
- Aproximativ 1 milion de europeni au consumat heroină sau alt opioid ilegal în ultimul an. Deși prevalența consumului este mai mică în cazul consumului de opioide decât în cazul altor droguri, opioidele au în continuare cea mai mare pondere a efectelor nocive atribuite consumului ilicit de droguri.
- Acest lucru este ilustrat de prezența opioidelor, adesea în combinație cu alte substanțe, care au fost identificate în aproximativ trei sferturi din supradozele fatale raportate în Uniunea Europeană pentru 2022

Ce sunt drogurile

Între aliment,medicament si otrava, diferenta consta doar in concentratie. Alcaloizii sunt un exemplu: pot fi esente alimentare,medicamente(admistrate sub forma de tincturi, extracte si substante pure) sau pot fi droguri

Substanțe naturale sau sintetice care introduse în organism îi modifică funcționarea, modifică imaginea asupra propriei persoane și asupra realității înconjurătoare. Folosirea repetată crează dependență fizică ori psihică și tulburări grave ale activității mentale și ale comportamentului

- În urma cu 6000 de ani, sumerienii foloseau pentru calmarea durerii extractul de mac, care continea opiu. Grecii beau lethe , bautura pe baza de mandrogora, planta care contine scopolamina, substanta care induce stari de uitare de sine si ameteala

Efectul asupra SNC

- Clasificarea drogurilor în funcție de efectul asupra SNC, se consideră în general cea mai adecvată fiind cea utilizată în practică de organismele ONU, preluată și de Organizația Internațională de Poliție Criminală.
- În conformitate cu acest criteriu, drogurile se clasifică astfel:
 - substanțe stimulente sau psihoanaleptice;
 - substanțe deprimante sau psiholeptice;
 - substanțe perturbatoare (halucinogene) sau psihodisleptice.

Clasificare a drogurilor

Stimulentele sunt substanțe care accelerează activitatea SNC. Din această categorie fac parte: frunzele arbustului de coca, crack-ul, khat-ul, amfetaminele, anorexigenele și psihostimulenții.

Acestea se subclasifică în:

- stimulente ale veghii – amfetamina, cofeina, cocaina, cathina. În doze moderate acestea întrețin starea de veghe, cresc activitatea mintală și creează o senzație de bine.
- stimulente ale umorii – substanțe ce îndepărtează starea depresivă.

Clasificare a drogurilor

Depresoarele sunt substanțe care încetinesc activitatea SNC în general ele având efecte analgezice și sedative. Principalele substanțe ce fac parte din această categorie sunt: opiul și derivații săi (morfina și heroina), medicamente pe bază de opiu sau derivați ai acestuia, morfinice de sinteză, barbiturice, tranchilizante și hipnoticele.

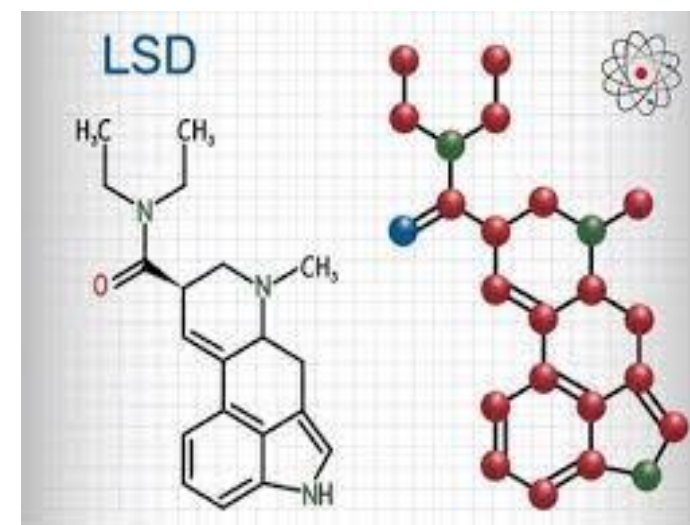

dreamstime.com

© 158907922 i Yocomarts

Halucinogenele sunt substanțe care perturbă activitatea SNC și provoacă alterări ale percepției, temporale și spațiale. De fapt ele „deformează senzațiile și percepțiile celui care le utilizează”. În această categorie sunt cuprinse: cannabisul, LSD 25, mescalina și altele.

shutterstock.com · 1140906023

Perspective

Perceptia consumatorului

- Abuzul, si in unele cazuri, chiar si o singura utilizare, produce dependenta si toleranta; pentru a obtine acelasi nivel al placerii resimtite anterior trebuie marita doza.
- Imediat dupa administrarea dozei, consumatorul se simte plin de energie, atent, vigilent. Senzatiile vizuale, auditive si tactile sunt amplificate, foamea, somnul si oboseala dispar.
- În functie de modalitatile administrarii, efectele dureaza pana la 30 minute:
- daca este fumata produce efecte mai intense, dar de o durata mai scurta fata de cele generate de inhalare.
- Cand consumul de cocaina este combinat cu cel de alcool, substanta se transforma, devenind si mai neurotoxica.

Rolul Farmacistului

- Importante perspective: aceea a farmaciștilor. Rolul farmaciilor în reducerea riscului asociat consumului de droguri injectabile este clar documentat în studiile de specialitate . De asemenea, studiul privind cunoștințele, atitudinile și practicile consumatorilor de droguri din București, realizat de Reteaua română de reducere a riscurilor asociate consumului de droguri injectabile (RHRN) în rândul clienților rețelei, a evidențiat că majoritatea participanților la studiu au identificat farmaciile ca o sursă preferată pentru obținerea seringilor.
- Acest „rol” este însă descris de către militanții principiului de „reducere a riscului” și nu e neapărat cel asumat de către farmaciști. Știm foarte multe despre ce ar trebui să facă farmaciile și care este rolul lor în reducerea riscurilor de infecție cu HIV/SIDA în rândul consumatorilor de droguri, dar foarte putine despre ce cred farmaciștii despre acest subiect

Ce riscă un consumator de droguri- Farmacistul observa?

Tulburări mentale: influențează coordonarea mișcărilor și gândirea
Afectarea funcțiilor organelor și aparatelor: oprirea respirației, a inimii, afectarea ficatului, rinichilor, hemoragii uneori deces

Tulburări emoționale și de comportament

Deficiențe în comunicare(familia și prietenii), izolare, singurătate
Intoxicații Infecții

Toleranța/dependența

Probleme financiare Probleme juridice

Farmacistii pot descrie o serie întreagă de strategii pasive - descriptive pe care le folosesc pentru identificarea clienților consumatori de droguri.

Aceste strategii se bazează atât pe limbajul non-verbal, descriptiv (înfățișare, voce, privire, agitație, insistență și disperare – etichetate ca „anormalitate”), pe descrieri sociodemografice („tineri”), cât și pe un anumit tip de comportament de cumpărare (clienți cunoscuți, frecvența/cantitatea cu care este cumpărată o anumită substanță. Aceste strategii sunt folosite atât individual (de exemplu, atunci când clientul este deja cunoscut drept consumator de droguri), dar și împreună (în special cele ce țin de limbajul nonverbal: gesturi, înfățișare etc).

Principalele strategii active identificate de către farmaciști sunt:

- tipul de produs solicitat (în special pentru seringi și fiole);
- tipurile de răspunsuri date la o serie de întrebări ale farmacistului (atât pentru medicamente, cât și pentru echipament de injectare);
- faptul că rețeta este cerută înapoi (numai pentru cei ce vor medicamente).

Dependența de droguri

- Odată cu sângele, drogurile ajung la creier , începe procesul de distrugere a creierului
Efecte imediate ale consumului de droguri:
- scade capacitatea de a gândi limpede și alterează memoria.
- apare pierderea interesului pentru școală, activități sportive sau alte activități.
- Efecte imediate ale consumului de droguri:
- scade coordonarea și viteza de reacție reflexă
- slăbește vederea și auzul - alterează gândirea și capacitatea de a lua decizii -labilitate psihică și schimbări bruște de comportament
- conflicte -violență

Consumatorul

- „Farmaciștii au descris că același tip de comportament (cumpărarea unei seringi și a unei fiole) este valabil și pentru cei care vin în grup. Consumatorii de droguri sunt descriși de către farmaciști ca niște clienți grăbiți. Mai mult de jumătate dintre farmaciștii menționează că majoritatea consumatorilor de droguri sunt clienți regulați, cel mai probabil care locuiesc în zona (cartierul) în care este situată farmacia.
- Fiecare farmacie are un număr relativ mic (10-155) de consumatori de droguri care sunt „clienți fideli” (la care se adaugă un număr de clienți care nu sunt „obișnuiți” ai farmaciei). Mai mult de jumătate dintre farmaciști au menționat – în mod spontan – că o altă caracteristică a unora dintre clienții consumatori de droguri este să vină în grup. Majoritatea consumatorilor de droguri vin să își procure material de injectare după ora 17,00. Perioadă preferată de consumatorii de droguri (ce vor echipament de injectare) este „terminarea programului”.
- Farmaciile cu program non-stop menționează, de asemenea, că apariția consumatorilor de droguri are loc „începând de după-amiază până noaptea târziu”.

Farmacista observator

Dependenta de droguri-rolul farmacistului

- Produse căutate de consumatorii de droguri

Farmacistii pot identifica două categorii de produse cerute de consumatorii de droguri: medicamente (atât cele cu regim special, cât și cele fără regim special) seringi + fiole de apă distilată.

Cele mai căutate medicamente cautate de consumatorii de droguri sunt Codeina, Tramadol, Piafen, Xilină 2%, Regenon, Fenobarbital, Diazepam, Algocalmin, Enap. Atunci când au discutat despre tipurile de medicamente cerute de către consumatorii de droguri, majoritatea respondenților au argumentat că acest tip de comportament este în continuă schimbare, iar diferite tipuri de substanțe „intră” sau „ies” din atenția consumatorilor de droguri, tinzându-se către cele care se eliberează fără rețetă.

Medicamente noi, cerute de către consumatori, sunt etichetate ca „la modă” de către un farmacist: vin și cer Regenon: toată lumea s-a apucat de cură de slăbire!

Consumatorul

- Are dureri ale muschilor, crampe, dureri în zona inimii
- Halucinații (vede, aude, simte lucruri care nu există în realitate), atacuri de panică, frică mare, paranoia, depresie, agitație extremă
- Sângerări
- Boli mentale de tip schizofrenie, demență
- Oprirea a creșterii în înălțime, a corpului în mod armonios
- Nu se poate concentra și reține lucruri pe o perioadă scurtă (este afectată memoria de scurtă durată)- nu mai poate învăța.
- Are febră, convulsii-pot duce la comă, deces
- Acestea pot fi observate de familie, de medicul de familie sau scolar iar consumatorii pot fi ajutați să renunțe la a mai consuma substanțe interzise

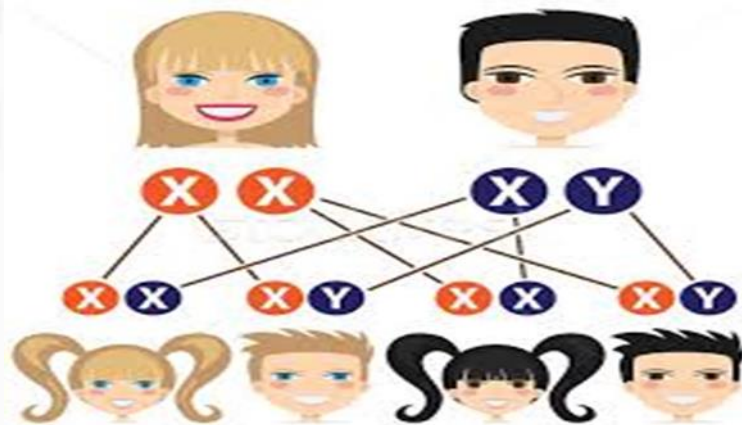
Intoxicatia Acuta

- Este o urgență medicală, datorită nivelului ridicat al drogului în sânge, care afectează creierul și celelalte organe, și poate provoca pierderea cunoștinței, scăderea tensiunii arteriale și a temperaturii corpului, comă, oprirea respirației sau deces
- Serviciul de Ambulanta Cluj are în dotarea Trusei medicale de Urgenta de tip C2, medicamentul Forvel (clorhidrat de naloxona) 0,4 mg/ml solutie injectabila este un medicament utilizat pentru a contracara efectele supradozajului cu opioizi, administrat injectabil iv sau im sau subforma de perfuzie intravenoasa dupa o diluare cu solutie de NaCl 0,9% sau sol de glucoza 5%
- Este folosit de asemenea pentru a diagnostica supradozajul acut cu opioide o doza de 0,4 mg și poate fi repetata la un interval de 2-3 min, iar la copii și adolescenți 0,01-0,02mg/kg corp

Ce spune lege

- Posesia de droguri este pedepsită, la fel și traficul (vânzare, transport, îndemn la consum)
- Legea **permite** persoanelor consumatoare **să se adreseze pentru tratament** fără să pedepsească persoana.

Cum poate ajuta farmacistul azi?

- Deoarece dependența este o boală, majoritatea oamenilor nu pot pur și simplu să înceteze consumul de droguri timp de doar câteva zile și astfel să se vindece.
- Pacienții necesită, de obicei, episoade de îngrijire pe termen lung sau repetate pentru a atinge obiectivul final al abstenenței susținute și al reluării vieții normale.
- Cercetarea științifică și practica clinică demonstrează valoarea îngrijirii continue în tratarea dependenței, cu o varietate de abordări testate și integrate în mediul rezidențial și comunitar.
- Farmacistul poate fi cooptat într-o echipă multidisciplinară de combatere a consumului de droguri prin programe la nivel național

Mesajul Farmacistului

Cum te poți feri de pericolul “morții albe”?

- Fii informat -cauta sa afli informația de la surse sigure, corecte, obiective
- Fii capabil să spui NU când ți se solicită să faci lucruri periculoase pentru tine
- Implică-te în activități care să-ți facă plăcere și să te mențină sănătos

- Bibliografie
- Rätsch, Christian; Ott, Jonathan: *Coca und Kokain*. AT-Verlag 2004; [ISBN 3-85502-707-2](#)
- Rätsch, Christian: *Enzyklopädie der psychoaktiven Pflanzen*. AT-Verlag 2004, [ISBN 3-85502-570-3](#)
- Hobhouse, Henry: *Sechs Pflanzen verändern die Welt. Chinarinde, Zuckerrohr, Tee, Baumwolle, Kartoffel, Kokastrauch*. Klett-Cotta : Hamburg 4. Auflage [2001](#), 401 S., [ISBN 3-608-91024-7](#)
- Steven B. Karch: *A Brief History of Cocaine*. Taylor & Francis, 2005, [ISBN 0-8493-9775-8](#)
- Stöver, H./Prinzleve, M. (Hg.): *Kokain und Crack. Pharmakodynamiken, Verbreitung und Hilfeangebote*. Freiburg, Lambertus 2004, [ISBN 3-7841-1494-6](#)
- Kaplan, C. D., D. Korf und C. Sterk: *Estimating Cocaine Prevalence and Incidence in Three European Community Cities*, Commission of the European Communities, Luxemburg 1987.
- Stone, N., Fromme, M., Kagan, D.: *Leistungsdroge Kokain*. [ISBN 3-407-55735-3](#)
- Uwe E. Kemmesies, Bernd Werse: *Zwischen Rausch und Realität. Drogenkonsum im bürgerlichen Milieu*. VS Verlag, 2004, [ISBN 3-531-14187-2](#)
- [Günter Amendt](#): *Die Droge, der Staat, der Tod*. Rowohlt, 1996, [ISBN 3-499-19942-4](#)
- Günter Amendt: *No Drugs. No Future. Drogen im Zeitalter der Globalisierung*. Europa-Verlag, 2004, [ISBN 3-203-75013-9](#)
- Jan Lohse: *Die Kokain-Industrie. Entwicklung, Globale Konsequenzen, Lösungsansätze*. Vdm, 2006, [ISBN 3-86550-166-4](#)
- [Peter Dale Scott](#), Jonathan Marshall: *Cocaine Politics. Drugs, Armies, and the CIA in Central America*. University of California Press, April 1998, [ISBN 0-520-21449-8](#)
- [Gary Webb](#): *Dark Alliance: The CIA, the Contras, and the Crack Cocaine Explosion*. Seven Stories Press, 1999, [ISBN 1-888363-93-2](#)
- Simpson, D. D., & Sells, S. B. (Eds.). (1990). *Opioid addiction and treatment: A 12-year follow-up*. Malabar, FL: Krieger Publishing Co.
- www.drugabuse.gov
- www.fda.gov